

KDB 632
021. E0

01.07 18. JAN 1990

Tillatelse

for

Aust-Agder Kraftverk og Vestfold kraftselskap

TIL Å ERVERVE FALLRETTIGHETER OG TIL EKSPROPRIASJON FOR UTBYGGING AV HEKNI KRAFTVERK I OTRA.

(FASTSATT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 13. OKTOBER 1989)

Ved kongelig resolusjon av 13. oktober 1989 er bestemt:

«I medhold av lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 nr. 16 og lov om vassdragene av 15. mars 1940 nr. 3, får Aust-Agder Kraftverk og Vestfold kraftselskap tillatelse til erverv av fall og til ekspropriasjon for utbygging av Hekni kraftverk i Otra på de vilkår som fremgår av Olje- og energidepartementets foredrag av 13. oktober 1989.»

Vilkår

for tillatelse for Aust-Agder Kraftverk og Vestfold kraftselskap til å erverve fallrettigheter i Otra for utbygging av Hekni kraftverk.

(Fastsatt ved kgl. res. av 13. oktober 1989.)

1.

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. konsesjonslovens § 4, 3. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

(Konsesjonsavgifter)

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 6,- pr. nat.hk., beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som de konsederte vannfallene etter den foretatte utbygging og regulering kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 18,- pr. nat.hk., beregnet på samme måte.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Plikten til å betale avgiftene inntreer etter hvert som vannkraften tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

Konsesjonsavgiftsmidler avsettes til fond som skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunene. Vedtektene for fondene skal være undergitt godkjenning av Kommunal- og arbeidsdepartementet.

Når konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale 1 mill. kroner til Bygland og 1 mill. kroner til Valle kommuner som avsettes til næringsfond for kommunene.

Konsesjonsavgiftsmidler og næringsfond danner ett og samme fond som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen.

Vedtektene for fondene skal være undergitt godkjenning av Kommunaldepartementet

Etter forfall svares rente som fastsatt i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

3.

(Kontroll med betaling av avgift m. v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 14, kan med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4.

(Byggefrister m. v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversites uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 1 000,-.

5.

(Bruk av norske varer)

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig, herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen – samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell – 10 pst. – i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske varepris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist om dette avgjøres spørsmålet av Olje- og energidepartementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra reglene om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes

til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Vilkårene skal praktiseres i samsvar med avtaler med fremmede stater som Norge er bundet av på dette området.

For overtrødelse av bestemmelsene i denne post betaler anleggenes eier hver gang etter avgjørelse av Olje- og energidepartementet en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

(Forsikring)

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Olje- og energidepartementet kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

(Helsetjeneste m. v.)

Konsesjonæren er forpliktet til, når Sosialdepartementet forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

(Husrom for ansatte)

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom. Kommunaldepartementet kan gi nærmere bestemmelser om dette.

9.

(Forsamlingslokale, allmenndannende virksomhet m. v.)

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anleggene, eller, hvis Olje- og energidepartementet måtte finne det mer hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 25 000,-

til rådighet for allmenndannende virksomhet og geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

10.

(Godkjenning av planer, tilsyn m. v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE/Vassdragsdirektoratet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for utbyggingen. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Innen en rimelig økonomisk ramme plikter konsesjonæren å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift.

Midlertidige hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVE/Vassdragsdirektoratets samtykke.

11.

(Veger m. v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

12.

(Naturforekomster, fornminner m. v.)

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper eller utgifter å unngå ødeleggelse av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner, eller på grunn av områdets naturskjønnhet eller egenart. Så fremt slike ødeleggelse ikke kan unngås, skal Direktoratet for naturforvaltning underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fornminner som er fredet i henhold til lov av 9. juni 1978 nr. 50, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum og/eller Riksantikvaren. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fornminne som ikke har vært kjent, skal melding sendes med en gang og arbeidet stanses.

Om bestemmelsene i denne post gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

13.

(Hydrologiske observasjoner, kart m. v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesse finnes påkrevet og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens Kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

14.

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren plikter å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde som de konsederte vannfallene etter den foretatte utbygging og regulering kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet til den kommune hvor kraftanlegget ligger eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner.

Fordelingen av kraften bestemmes av Olje- og energidepartementet. Staten forbeholdes rett til inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter Olje- og energidepartementets bestemmelse i kraftstasjonen

eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører konsesjonæren eller andre. Forårsaker kraftens uttakselse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av Olje- og energidepartementet.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 2,- pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anleggene for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

15.

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av departementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 4, 14 eller 15, første eller annet ledd kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsen i ervervslovens § 26.

For overtredelse av de i konsesjonen inntatte bestemmelser påløper en tvangsmulkt på kr. 1 000,- pr. dag eller kr. 5 000,- for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt an-

nen straff for overtredelse av vilkåret. Mulkten kan inndrives ved utpanting.

16.
(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende, jfr. ervervslovens § 2.

Vilkår

for tillatelse i henhold til vassdragslovens §§ 104 og 105 til bygging av Hekni kraftverk og i henhold til samme lovs §§ 62 og 148 til ekspropriasjon av nødvendige rettigheter.

(Fastsatt ved kgl. res. av 13. oktober 1989.)

1.

I

Utbyggeren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverkdriften å gjøre, tar de nødvendige hensyn for å forebygge skader på naturforholdene som berøres av utbyggingen og den øvrige drift av anleggene. Herunder skal utbyggeren forebygge fare for tilslamming, luftovermetning og forurensning av vassdraget, samt dekke utgiftene til nødvendig jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

II

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning:

- a. å sette ut yngel og/eller settefisk av det antall, de arter og stammer, den størrelse og kvalitet, og på den tid, sted og måte som måtte fastsettes,
- b. å sørge for fangst av stamfisk og dekke alle utgifter med klekking, oppforing og transport,
- c. å bekoste biotopforbedrende tiltak i Otravassdraget for å sikre oppgang og produksjon,
- d. å anordne sperregitter foran tappetunneller og utløpet av kraftstasjonen. Det forutsettes at omkostningene står i rimelig forhold til nytten,
- e. å bekoste planlegging av fisketrapp forbi dammen. Dersom det ved nærmere undersøkelse blir dokumentert betydelige vandringer, kan utbygger pålegges å bekoste bygging, vedlikehold og drift av fisketrappen og å sørge for nødvendig vann til denne. Han tilpliktes dessuten å anordne fisketeller og fiskefelle i trappen etter nærmere bestemmelser av DN. Det forutsettes at omkostningene står i rimelig forhold til nytten,
- f. å bekoste fiskeri- og viltbiologiske undersøkelser, herunder langtidsundersøkelser og å delta i fellesfinansiering av større biologiske undersøkelser som omfatter de

populasjoner som berøres av utbyggingen, g. å bekoste og utføre tiltak som kalking av Otra eller sideelver for å forhindre ytterligere forsuring på utbyggingsstrekningen. Det forutsettes at omkostningene ved tiltaket står i rimelig forhold til nytten.

III

I tiden fra 1. mai til 30. september skal vannføringen nedenfor dammen ikke være under 3,0 m³/sek. og ikke over 5,0 m³/sek. I tiden 1. oktober til 30. april skal vannføringen ikke være under 1,0 m³/sek. og ikke over 3,0 m³/sek.

Innenfor de fastsatte grenser kan vannføringen endres etter behov. Eventuelle endringer fastsettes av Olje- og energidepartementet.

I tillegg kan utbyggeren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å avgi inntil 10 mill. m³ vann pr. år til slipping av lokkeflommer dersom hensynet til fiskeoppgangen gjør dette påkrevet.

Minstevannføringen tappes fra sjiktet i basenget mellom kotene 240,0 og 241,0.

Størrelsen på minstevannføringen og eventuelt slipp av lokkeflommer kan tas opp til vurdering 5 år etter oppstarting av kraftverket. Avgjørelsen tilligger Olje- og energidepartementet.

IV

Dersom det som følge av kraftutbyggingen oppstår skader som berører naturforholdene i området, tilpliktes utbyggeren utover det som er nevnt ovenfor å bekoste ytterligere tiltak som departementet eller den dette bemyndiger bestemmer, så fremt omkostningene står i rimelig forhold til det som derved vinnes.

V

Alle utgifter forbundet med nødvendig kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovennevnte vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av utbyggeren.

2.

(Forurensning m.v.)

Utbyggeren plikter etter Miljøverndepartementets nærmere bestemmelser:

- å betale merkostnadene, både til anlegg og drift, forbundet med at det stilles særskilte krav til kloakkavløp, heri innbefattet industri, landbruk og søppeldeponi, som følge av regulering/utbygging og/eller mer omfattende tilknytning til felles kloakkrenseanlegg eller andre tiltak i forbindelse med forurensning for all bebyggelse, herunder også spredt bebyggelse m.v. langs den berørte del av Otra.
- å utføre eller bekoste tiltak som er påkrevet for å avverge eller redusere virkning av forurensning herunder opprensning og fjerning av vegetasjon og uønsket tilgroing og tilslamming som står i forbindelse med utbyggingen.
- å bekoste helt eller delvis oppfølgingsundersøkelser av vannkvaliteten i det berørte vassdragsavsnittet.

3.

(Terskler m.v.)

Olje- og energidepartementet kan pålegge utbyggeren å bygge terskler (grunndammer) på utbyggingsstrekningen og å foreta elvekorreksjoner og opprensning, fjerning av vegetasjon og slam i terskelbassenget m.v. for å redusere skadevirkningene.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av utbyggeren.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge utbyggeren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

4.

(Rydding av neddemningsområdet)

Neddemmede områder skal ryddes for trær og busker på en tilfredsstillende måte. Generelt gjelder at stubbene skal bli så korte som praktisk mulig, maksimalt 25 cm lange. Ryddingen må utføres på snøbar mark. Avfallet fjernes eller brennes.

Vegetasjon over HRV som dør fordi grunnvannstanden er blitt høyere, skal ryddes etter de samme retningslinjer som angitt ovenfor.

Rydding av neddemningsområdet skal være gjennomført før første neddemming og bør så vidt mulig unngås lagt til yngletiden for viltet i området.

Tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene i denne post er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av utbyggeren.

5.

(Manøvrering av inntaksdammen)

I

Høyeste driftsvannstand i inntaksbassenget skal være kote 242,00 målt ved damanlegget. Ved ekstremflommer større enn 900 m³/sek. vil kote 242,00 bli overskredet, idet dammens overløp da trer i funksjon.

Laveste driftsvannstand skal være kote 241,00. Høydene refererer seg til NVEs vassdragsnivellement.

II

Ved normal drift vil variasjoner i vannstand være maks. 20 cm. Ved driftsforstyrrelse i ovenforliggende kraftverk Brokke, kan utslagene bli inntil 100 cm.

III

Ved driftssituasjoner som medfører at flomlukene i damanlegget må manøvreres, skal dette varsles med sirener plassert ved damanlegget, ved Besteland og ved Langeid. Vannet føres ut i elveleiet etter en programmert åpningstid.